

Αθήνα, 27 Μαΐου 1996

#### Διαδικασία

Στις 08/01/1996 ο Υπουργός Οικονομικών ζήτησε με έγγραφό του με αριθμό πρωτ. 129 τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης της ΟΚΕ πάνω στο θέμα.

Προς τούτο διαβίβασε στην ΟΚΕ τον τόμο β΄ του Γενικού Προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 1996 που περιλαμβάνει ανάλυση των «Φορολογικών Δαπανών του Γενικού Προϋπολογισμού» (εφεξής «τόμος β΄ του Γ.Π.») καθώς και δύο πορίσματα επί του ίδιου θέματος, ένα του ΚΕΠΕ και ένα ειδικής επιτροπής από εκπροσώπους κοινωνικών φορέων και κομμάτων υπό την Προεδρία του καθηγητή Ν. Τάσου.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΚΕ, σε ανταπόκριση στο αίτημα του Υπουργού Οικονομικών, όρισε Ομάδα Εργασίας εκπροσώπων των μελών της, αποτελούμενη από τους κ.κ. Ν. Αναλυτή, Γ. Χαμπηλομάτη, Γ. Ορφανό, Κ. Παπαντωνίου, Ν. Λιόλιο και Ι.Κορκόβελο και ανέθεσε την ευθύνη λειτουργίας της στον Αντιπρόεδρο της ΟΚΕ κ. Δ. Χατζησωκράτη. Συγκρότησε επίσης ειδική επιστημονική ομάδα αποτελούμενη από τους κ.κ. Ν. Παναγιωτόπουλο (επιστημονικό συνεργάτη της ΟΚΕ), Γ. Βερτσώνη, Β. Μανεισιώτη και Η. Μήτσιο (εμπειρογνώμονες).

Μετά από κοινές συνεδριάσεις των δύο αυτών ομάδων στις οποίες συζητήθηκαν τα δύο ανωτέρω πορίσματα, η ειδική επιστημονική ομάδα, μετά από απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, εξέτασε και ανέλυσε κάθε μία από τις 824 κατηγορίες Φορολογικών Δαπανών ή «Απαλλαγών» (εφεξής «ΦΔΑ») που αναφέρονται στον τόμο β΄ του Γ.Π.

Οι αναλύσεις της ειδικής επιστημονικής ομάδας παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν σε κοινές συνεδριάσεις της Ομάδας Εργασίας και της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΟΚΕ.

Η Εκτελεστική Επιτροπή ενέκρινε το κείμενο «Πρόταση της Εκτελεστικής Επιτροπής για τις Φορολογικές Δαπάνες» στη συνεδρίαση της 03/05/1996.

Η Ολομέλεια της ΟΚΕ αφού σκέφθηκε σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της κατά τον Νόμο 2232/94, στη συνεδρίαση της 27/05/96 υιοθέτησε το ακόλουθο κείμενο ως «Γνώμη της ΟΚΕ».

#### ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

##### I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

##### II. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

###### A. Γενικά

###### B. Κατευθυντήριες Γραμμές

###### Γ. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων

###### Ατομα με Ειδικές Ανάγκες και Ανάπηροι Πολέμου

###### Εγκυοί, Πολύτεκνες Μητέρες, Πολύτεκνοι, Οικογένειες

###### Γενικές Περιπτώσεις

###### Φορολόγηση Εντονα Κυμαινόμενων Εισοδημάτων

###### Μεταφορά Ζημιών

###### Εφάπαξ, Αποζημιώσεις Σύνταξης, Απόλυσης κ.ά.

###### Ελάχιστο Ποσό Φόρου

###### Δαπάνες Ενοικίου, Ιδιοκατοίκηση, Εισοδήματα από Ακίνητα

###### Δαπάνες Ασφάλισης - Περίθαλψης

###### Δαπάνες Σπουδών

###### Δαπάνες για Νομικές Υπηρεσίες

###### Αρχιτέκτονες, Μηχανικοί, Οικοδομική Δραστηριότητα

###### Ιπτάμενοι Πολιτ. Αεροπορίας

Ανεργοί  
Υποτροφίες  
Βραβεία  
Επιχορηγήσεις του Υπουργείου Τύπου και ΜΜΕ  
Ξεναγοί  
Δικηγόροι  
Εκπαιδευτήρια  
Αγρότες, Συνεταιρισμοί, Γεωργικές Επιχορηγήσεις  
Ερασιτέχνες Αθλητές  
ΟΑΕ  
Εκπτώση Δωρεών  
Ασφαλιστικός Κλάδος  
Νόμιμοι Αντιπρόσωποι και Πράκτορες Ασφαλειών  
Πράκτορες, Μεσίτες, Αντιπρόσωποι  
Παρακράτηση Φόρου για Υπηρεσίες προς το Δημόσιο  
Εκπτώση Δεδουλευμένων Τόκων  
Επισφαλείς Απαιτήσεις  
Διάφορες Δαπάνες Επιχειρήσεων  
Εκπτώση Φόρου  
Μεταβίβαση Επιχειρήσεων  
Μεταβίβαση, Εκμίσθωση Δικαιωμάτων  
Επιδόματα, Διάφορες Αποζημιώσεις, Οδοιπορικά, και άλλα συναφή ποσά  
ΣΟΕ  
Τεκμαρτή Δαπάνη Ιδιωτικής Χρήσης Αυτοκινήτων  
Τεκμαρτή Δαπάνη για Σκάφη Αναψυχής  
Αναπτυξιακά Κίνητρα  
Εισοδήματα από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες, Τίτλους Δημοσίου κ.ά.  
Λοιπές Χρηματοοικονομικής Φύσης  
Επιχειρηματικές Αμοιβές, κ.ά.  
Δημόσιο και Δημοτικές Επιχειρήσεις  
Πολιτικά Κόμματα  
Συμβατικές Υποχρεώσεις του Κράτους  
Ξένοι Καλλιτέχνες και Ξένα Καλλιτεχνικά Συγκροτήματα  
Αλλοδαποί  
Αλλοδαπές Επιχειρήσεις  
Ναυτιλία και Ναυτικοί του Εμπορικού Ναυτικού  
Δ Φορολογία Πλοίων  
Ε. ΦΠΑ  
Στ. Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών  
Ζ. Φόρος Κύκλου Εργασιών  
Η. Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου  
Θ. Φόρος Υπεραξίας  
Ι. Φόρος Κληρονομιάς  
Κ. Φορολογία Δωρεών, Κερδών και Γονικής Παροχής  
Λ. Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων  
Μ. Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης  
Ν. Τέλη Κυκλοφορίας  
Ξ. Τελωνιακές Ρυθμίσεις  
Ο. Εφάπαξ Εισφορές Αυτοκινήτων  
Π. Φόρος Τηλεοπτικών Διαφημίσεων  
Ρ. Εισφορές  
Σ. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στις Μπανάνες

Τ. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης επί των Εισιτηρίων Κινηματογράφου  
Υ. Φόροι και Τέλη Χαρτοσήμου

Ι. Γενικές Αρχές

1. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι οι όποιες παρεμβάσεις στις Φορολογικές Δαπάνες παρεμβάσεις στις Φορολογικές Δαπάνες ή Απαλλαγές (ΦΔΑ), πρέπει να έχουν ως γνώμονα τη δημιουργία ενός «κοινωνικά αποδεκτού και αποτελεσματικού» φορολογικού συστήματος. Σύμφωνα με τη δημοσιονομική θεωρία και τα διεθνώς ισχύοντα, ένα καλό φορολογικό σύστημα περιέχει οπωσδήποτε τα εξής στοιχεία:

- α. Δίκαιη κατανομή του φορολογικού βάρους.
- β. Για τον προσδιορισμό του φορολογικού βάρους, θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η μετακύλιση και το σημείο τελικής επίπτωσης του φόρου.
- γ. Οι φόροι θα πρέπει να είναι επιλεγμένοι έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται η επίπτωσή τους στις οικονομικές αποφάσεις των πολιτών.
- δ. Η διάρθρωση του φορολογικού συστήματος πρέπει να διευκολύνει την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής για σταθεροποίηση και ανάπτυξη.
- ε. Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι απλό και κατανοητό τόσο στους φοροτεχνικούς υπαλλήλους, όσο και στους φορολογούμενους, να επιτρέπει την εφαρμογή του χωρίς διακρίσεις και να έχει χαμηλό κόστος διαχείρισης.

2. Οι ΦΔΑ αποτελούν τμήμα όχι μόνο του φορολογικού συστήματος, αλλά και της εισοδηματικής πολιτικής, της κοινωνικής πολιτικής, της αναπτυξιακής πολιτικής, της πολιτικής προώθησης εξαγωγών κλπ.

Είναι λοιπόν αυτονόητο ότι οι ΦΔΑ θα πρέπει να εξετάζονται σε συνδυασμό:

- α. Με τις υπόλοιπες διατάξεις και παραμέτρους του φορολογικού μας συστήματος. Εκείνο που τελικά έχει σημασία είναι η πραγματική φορολογική επιβάρυνση, η οποία αποτελεί συνάρτηση πολλών παραγόντων, μεταξύ των οποίων και οι φορολογικές «απαλλαγές».
- β. Με τις λοιπές παροχές της πολιτείας ή την έλλειψη παροχών.
- γ. Με το μισθολόγιο του δημόσιου τομέα. Ορισμένες ΦΔΑ (ιδιαίτερα στην περίπτωση των επιδομάτων), χορηγήθηκαν για μισθολογικούς λόγους, ή για την κάλυψη ορισμένων δαπανών (π.χ. επίδομα στολής). Τυχούσα κατάργηση των ΦΔΑ αυτών θα πρέπει να συνοδεύεται από ισοδύναμη αύξηση των επιδομάτων.
- δ. Με τις παροχές σε είδος, κλπ.

3. Στην ανάλυση κάθε μιας από τις ΦΔΑ θα ήταν χρήσιμη η συνεκτίμηση, εκτός των ανωτέρω, στοιχείων σχετικά με τον αριθμό των φορολογουμένων που κάνουν χρήση της ΦΔΑ και την απώλεια φορολογικών εσόδων που συνεπάγεται κάθε ΦΔΑ. Δυστυχώς, τέτοια τεκμηρίωση δεν παρέχεται επαρκώς στον τόμο β' του Γενικού Προϋπολογισμού. Επίσης θα ήτο χρήσιμο να συνεκτιμηθεί το οικονομικό και το δημοσιονομικό κόστος που θα βαρύνει το δημόσιο ή τον φορέα τον οποίο επηρεάζει η προτεινόμενη μεταβολή του σημερινού καθεστώτος.

4. Οι ΦΔΑ, είτε πρόκειται για ολικές απαλλαγές, είτε για ελαφρύνσεις, είτε για μειώσεις του φορολογητέου εισοδήματος κλπ, έχουν πολλές και ποικίλες επιπτώσεις:

- α. στην οικονομία (κατανομή παραγωγικών πόρων κλπ)
- β. στο διαθέσιμο εισόδημα των φορολογουμένων,
- γ. στα έσοδα του δημοσίου και
- δ. στη διάρθρωση και το ύψος των δημοσίων δαπανών.

Στην περίπτωση της φορολογίας εισοδήματος, οι επιπτώσεις αυτές αποκτούν διαφορετική σημασία (μείωση φόρου) για τον κάθε φορολογούμενο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε ΦΔΑ εξυπηρετεί συνήθως πολλούς σκοπούς, έστω και αν θεσπίστηκε για έναν μόνο.

5. Για τους λόγους αυτούς η εξέταση κάθε ΦΔΑ πρέπει να γίνεται ξεχωριστά ή σε μικρές ομάδες ομοιογενών απαλλαγών. Η εξέτασή τους με ομαδοποίηση των 824 ΦΔΑ σε λίγες

μεγάλες κατηγορίες και η διατύπωση μόνο «Γενικών Κατευθύνσεων» δεν κρίθηκε ικανοποιητική προσέγγιση ενός τόσο πολύπλοκου θέματος.

6. Κάθε προσπάθεια κριτικής αξιολόγησης και κατάργησης των ΦΔΑ πρέπει να αφορά κυρίως αυτές που αφορούν μικρά υποσύνολα του συνόλου των φορολογουμένων («αμιγείς φορολογικές δαπάνες») και όχι τις απαλλαγές, μειώσεις κλπ που αφορούν το σύνολο ή την πλειονότητα των φορολογουμένων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι προσωπικές και οικογενειακές «απαλλαγές», οι οποίες παρέχουν μεν «απαλλαγές» αλλά δεν αποτελούν «αμιγείς φορολογικές δαπάνες». Αποτελούν στοιχείο της δομής του φορολογικού συστήματος. Γι' αυτό δεν κρίνεται σκόπιμο να καταργηθούν, αλλά να αναπροσαρμόζονται περιοδικά.

7. Ως γενική αρχή, η χρήση άμεσων επιδοτήσεων για ενίσχυση ορισμένων ομάδων του πληθυσμού ή συγκεκριμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, είναι προτιμητέα έναντι των φορολογικών απαλλαγών επειδή:

α. Είναι περισσότερο αποτελεσματική και καλύπτει και εκείνους που δεν έχουν φορολογητέο εισόδημα,

β. Προκαλεί λιγότερες στρεβλώσεις στην οικονομία,

γ. Το κόστος είναι γνωστό με ακρίβεια και

δ. Είναι περισσότερο διαφανής.

Σημειώνεται, όμως, ότι το διαχειριστικό κόστος των άμεσων επιδοτήσεων μπορεί να αποδειχθεί μεγαλύτερο από το κόστος διαχείρισης των φορολογικών δαπανών.

8. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η θεμελιώδης αρχή της έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα όλων των δαπανών (πραγματικών και τεκμαρτών) απόκτησης του φορολογητέου εισοδήματος θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει, σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούντα.

9. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι μείζον πρόβλημα αποτελεί ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός που σε καθημερινή βάση εφαρμόζει τη φορολογική νομοθεσία στην πράξη. Η άμεση αναδιοργάνωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, με εκσυγχρονισμό των δομών και υποδομών του, αποτελεί απόλυτα απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού και δίκαιου φορολογικού συστήματος, καθώς και για την εξασφάλιση επαρκών φορολογικών εσόδων. Τίποτα δεν είναι δυνατόν να υποκαταστήσει έναν άρτιο φοροεισπρακτικό μηχανισμό.

10. Η ΟΚΕ επιφυλάσσεται να εκφράσει την άποψή της επί του συγκεκριμένου νομοσχεδίου που θα καταρτιστεί για την αντιμετώπιση των φορολογικών δαπανών - απαλλαγών.

## II. Κατευθύνσεις και Προτάσεις Πολιτικής

### A. Γενικά

11. Αξονα της μελέτης της ΟΚΕ αποτέλεσε ο τόμος β' («Φορολογικές Δαπάνες») του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού για το 1996.

12. Από τα 824 είδη ΦΔΑ που περιέχονται σε αυτόν:

346 αναφέρονται σε ΦΔΑ από το φόρο εισοδήματος:

α. 278 από Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (ΦΕΦΠ) και

β. 68 από Φόρο Εισοδήματος Νομικών Προσώπων (ΦΕΝΠ)

44 στον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (ΕΦΚ)

73 στο ΦΠΑ

4 στο Φόρο Κύκλου Εργασιών

14 στο Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου

5 στον Ειδικό Φόρο Τραπεζικών Εργασιών

30 στο Φόρο Κληρονομιάς

24 στη Φορολογία Δωρεών, Κερδών και Γονικής Παροχής

20 στο Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτων

8 στο Φόρο Υπεραξίας

43 σε Τέλη Κυκλοφορίας  
14 σε Τελωνειακές Ρυθμίσεις  
5 σε Εφάπαξ Εισφορές Αυτοκινήτων και

16 σε ΦΔΑ διάφορων άλλων κατηγοριών  
34 στη Φορολογία Πλοίων και  
144 σε Φόρους και Τέλη Χαρτοσήμου.

13. Η ΟΚΕ δεν εξέτασε τις 144 ΦΔΑ που αφορούν Φόρους και Τέλη Χαρτοσήμου (ΦΤΧ) λόγω της ιδιαιτερότητας του συστήματός τους και προτείνει την εκπόνηση ειδικότερης ολοκληρωμένης μελέτης σχετικά με το θέμα της αναμόρφωσης των ΦΤΧ. Ο Φόρος Υπεραξίας, τον οποίο αφορούσαν 8 ΦΔΑ, έχει ήδη καταργηθεί. Επίσης 78 από τις λοιπές ΦΔΑ προέρχονται από εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσία (26 του ΕΦΚ και 52 του ΦΠΑ) και 2 από συμβατική υποχρέωση του κράτους.

14. Η περαιτέρω ανάλυση της ΟΚΕ αφορούσε 592 ΦΔΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τις 346 ΦΔΑ του Φόρου Εισοδήματος που εξέτασε η ΟΚΕ, τουλάχιστον 70 αφορούν εξαιρέσεις από την τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης, είτε ελάχιστο ποσό φόρου είτε παρακράτηση φόρου. Από τις υπόλοιπες 280 περίπου ΦΔΑ του Φόρου Εισοδήματος, περί τις 150 αφορούν κυρίως απαλλαγές και μειώσεις του φόρου εισοδήματος φυσικών ή νομικών προσώπων (κερδοσκοπικών ή μη, ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου κ.ά.), 30 αφορούν αυτοτελή φορολόγηση ή εξαίρεση από αυτήν, 20 αφορούν εκπτώσεις από το εισόδημα, 11 αφορούν την υπαγωγή στα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες, κ.ά. Πολλές από τις μειώσεις ή απαλλαγές δεν αποτελούν «φορολογικές δαπάνες» ούτε «απαλλαγές» (παρότι η κατάργησή τους θα αύξανε μεν τη φορολογητέα ύλη φυσικών ή νομικών προσώπων) καθότι αφορούν δαπάνες που γίνονται για την απόκτηση του φορολογητέου εισοδήματος φυσικών ή νομικών προσώπων. Η έκπτωση από το εισόδημα (πραγματικό και τεκμαρτό) όλων των δαπανών απόκτησής του προς φορολογία εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) αποτελεί θεμελιώδη αρχή του φορολογικού μας συστήματος, σύμφωνα και με τα διεθνώς κρατούμενα.

15. Κάθε μία από τις ΦΔΑ εξετάστηκε από την ΟΚΕ ξεχωριστά, αλλά με βάση συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές. Πρέπει να τονιστεί ότι η εξέταση του περιεχομένου κάθε ΦΔΑ και οι εισηγήσεις της ΟΚΕ βασίστηκαν στην περιγραφή, τις προϋποθέσεις, τους δικαιούχους, την δικαιολογητική βάση και άλλα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στον τόμο β' («Φορολογικές Δαπάνες») του Γενικού Προϋπολογισμού 1996. Οι εισηγήσεις της ΟΚΕ αναφέρονται ξεχωριστά σε κάθε μία ΦΔΑ (με βάση τον αύξοντα αριθμό, Α/Α, που φέρουν την κωδικοποίηση του τόμου β' και αφορούν διατήρηση, κατάργηση και τρόπο φορολόγησης (π.χ. με τις γενικές διατάξεις, αυτοτελώς κλπ), ή τροποποίηση (π.χ. αναπροσαρμογή ορίων, συντελεστών, δικαιούχοι, κλπ). Δεν υποκαθιστούν όμως το έργο του Υπουργείου Οικονομικών ως προς τις επιμέρους λεπτομέρειες των προτεινόμενων τροποποιήσεων ή του τρόπου φορολόγησης (π.χ. υπόδειξη συγκεκριμένου συντελεστή αυτοτελούς φορολόγησης).

16. Η ΟΚΕ δεν θεώρησε ότι στο αντικείμενο που της ανατέθηκε για εξέταση περιλαμβανόταν το σύστημα των αντικειμενικών κριτηρίων.

17. Οι προτάσεις της ΟΚΕ μπορεί να υλοποιηθούν σταδιακά, ώστε να μην επέλθει αναστάτωση στο διαθέσιμο οικογενειακό εισόδημα.

## B. Κατευθυντήριες Γραμμές

18. Εκτός από τη διατύπωση κοινά αποδεκτών γενικών αρχών, η εξέταση των απαλλαγών βασίστηκε στην αποδοχή από την ΟΚΕ των παρακάτω κατευθυντήριων γραμμών σχετικών με το φορολογικό σύστημα, αλλά και σε συνάρτηση με την κοινωνική πολιτική και άλλες πολιτικές.

Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν συνέπεια στην προσέγγιση της ΟΚΕ στις 824

απαλλαγές και την απομόνωση τυχουσών ειδικών ρυθμίσεων - απαλλαγών που αποτελούν εξαιρέσεις. Όσες απαλλαγές - φορολογικές δαπάνες βρέθηκαν εκτός των γενικών αυτών κατευθύνσεων εξετάστηκαν αναλυτικότερα, ώστε να διαπιστωθεί αν έχουν κάποια κοινά αποδεκτή αιτιολογημένη βάση.

19. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες, μεταξύ αυτών και οι ανάπηροι πολέμου, πρέπει να τυγχάνουν ουσιαστικής οικονομικής ενίσχυσης από την πολιτεία. Θα ήτο σκόπιμο να αντικατασταθούν οι «απαλλαγές» με αδιάβλητο σύστημα ουσιαστικών άμεσων επιδοτήσεων. Εως ότου ένα τέτοιο σύστημα καταστεί δυνατό, προτείνεται ειδικά για αυτήν την κοινωνική ομάδα ή διατήρηση των «απαλλαγών».

Το ίδιο ισχύει για τις εγκύους, τις πολύτεκνες μητέρες, τους πολύτεκνους και τις οικογένειες.

20. Η θεμελιώδης αρχή της έκπτωσης από το εισόδημα (πραγματικό και τεκμαρτό) όλων των δαπανών απόκτησης του φορολογητέου εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει, σύμφωνα και με τα διεθνώς κρατούντα. Δεν συνιστά «απαλλαγή».

21. Στην περίπτωση των μισθωτών, θα πρέπει να διατηρηθεί η ειδική κατ' αποκοπήν έκπτωση για τα διάφορα έξοδα που κάνουν για την απόκτηση του εισοδήματός τους. Έχει επίσης αποδεκτή δικαιολογητική βάση η ύπαρξη ειδικών κατ' αποκοπήν εκπτώσεων για τους αγρότες. Αποτελούν «απαλλαγές», αλλά όχι «αμιγείς φορολογικές δαπάνες».

22. Είναι δέουσα η σταδιακή εναρμόνιση με τις γενικές κατηγορίες του πληθυσμού των ειδικών ρυθμίσεων που προβλέπονται σήμερα για την ειδική φορολόγηση των εισοδημάτων ορισμένων κατηγοριών εργαζομένων (π.χ. ιπτάμενοι πολιτικής αεροπορίας).

23. Όσα ποσά χορηγούνται από το κράτος και τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη δαπανών εργαζομένων, παρεχόντων υπηρεσία, αιρετών, λειτουργών, κ.ά. πρέπει να συνοδεύονται από προσκόμιση δικαιολογητικών, οπότε δεν συνιστούν «απαλλαγές».

24. Η πρακτική της χορήγησης αφορολόγητων επιδομάτων αντί αύξησης των κανονικών αποδοχών πρέπει να σταματήσει. Τα παρόντα αφορολόγητα επιδόματα είναι δέον να φορολογηθούν αυτοτελώς αφού αναπροσαρμοστούν, ώστε να προκύπτει ισοδύναμο αποτέλεσμα μετά τη φορολογία που δεν θα διαταράσσει το οικογενειακό εισόδημα των εργαζομένων και των άλλων δικαιούχων. Όμως όσες αυξήσεις επιδομάτων και νέα επιδόματα δοθούν εφεξής πρέπει να φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις.

25. Εκπτώσεις από το εισόδημα που αφορούν ασφάλιση, περίθαλψη και ασφάλεια ζωής δικαιολογούνται απόλυτα. Η υγεία αποτελεί προϋπόθεση για τη δημιουργία φορολογητέας ύλης.

26. Οι επιτηδευματίες πρέπει να φορολογούνται βάσει βιβλίων («έσοδα μείον έξοδα»).

27. Στην περίπτωση έντονα κυμαινόμενων εισοδημάτων είναι δέον να φορολογείται ο μέσος όρος του εισοδήματος μιας σειράς ετών. Στα εφάπαξ, τις αποζημιώσεις απόλυσης και της συνταξιοδότησης, κ.ά. δικαιολογείται ειδική φορολογική μεταχείριση καθότι δεν αποκτήθηκαν μόνον κατά την περίοδο που χορηγούνται.

28. Η αυτοτελής φορολόγηση με συντελεστή δεν συνιστά καθ' εαυτήν «απαλλαγή».

29. Ελαφρύνσεις που αφορούν τις δαπάνες ενοικίου, το τεκμαρτό εισόδημα ιδιοκατοίκησης και τα τεκμήρια, καθώς και εκπτώσεις που προβλέπονται για δαπάνες και απόσβεση των ιδιοκτητών ακινήτων, έχουν λογική κοινωνική και οικονομική βάση. Το ίδιο ισχύει για απαλλαγές που αφορούν τις σπουδές, τις υποτροφίες και τα βραβεία.

30. Οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα δεν πρέπει να έχουν ειδική φορολογική μεταχείριση έναντι των άλλων επιχειρήσεων. Όλες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων του Νόμου, επειδή δεν έχουν σκοπό το κέρδος και επειδή

δραστηριοποιούνται κυρίως σε τομείς ευρύτερου κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (άποψη μειοψηφίας).

31. Ο στόχος της προσέλκυσης και διατήρησης συναλλάγματος επιβάλλει τη διατήρηση όσων υπάρχουσών φορολογικών δαπανών χρησιμεύουν ως ουσιαστικά κίνητρα.

32. Οι εξαγωγές είναι βασικός παράγοντας εθνικής οικονομικής και κοινωνικής προόδου.

33. Τα χρηματοοικονομικά μέσα χαμηλού κινδύνου (καταθέσεις, ομόλογα, repos κ.ά.) πρέπει να τυγχάνουν γενικά ενιαίου τρόπου φορολόγησης.

34. Οι επιλογές ως προς τη μέθοδο φορολόγησης των αλλοδαπών επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων είναι δέσμιες της διεθνούς πραγματικότητας, του ανταγωνισμού αλλά και διεθνών συμβάσεων και όρων αμοιβαιότητας. Όμως θα ήτο σκόπιμο να συνεκτιμηθούν η διεθνής πρακτική, ειδικά στα άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ελληνική πραγματικότητα.

35. Η διεθνής πραγματικότητα και η ειδική φύση της ναυτιλίας ως επιχειρηματικής δραστηριότητας (π.χ. κινητικότητα των επιχειρηματικών μονάδων) δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των γενικών φορολογικών διατάξεων για επιχειρήσεις. Η ναυτιλία τυγχάνει σήμερα φορολόγησης με ειδικό τρόπο, με κύρια κριτήρια το τονάζ και την ηλικία κάθε πλοίου.

36. Ο Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών επί των συμβάσεων δανείων και πιστώσεων θα ήτο σκόπιμο να καταργηθεί σταδιακά σε ένα χρόνο και να υποκατασταθεί ο ΕΦΤΕ προμηθειών με ΦΠΑ.

37. Επίσης σκόπιμη θα ήτο η υποκατάσταση του Φόρου Κύκλου Εργασιών των ασφαλειών με ΦΠΑ (με επιβάρυνση του καταναλωτή αντίστοιχη με τη σημερινή).

Γ. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων

38. Οι εισηγήσεις της ΟΚΕ που αφορούν τις 346 περιπτώσεις ΦΔΑ του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (ΦΕΦΠ και ΦΕΝΠ), αναλύθηκαν μία προς μία και παρουσιάζονται για τις ανάγκες της Γνώμης σε μικρές ομοιογενείς ομάδες.

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΟΙ ΠΟΛΕΜΟΥ

39. Πρόκειται για ομάδα 14 ΦΔΑ του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (εφεξής ΦΕΦΠ), τις Α/Α, 9, 10, 11, 14, 15, 36, 106, 165, 167, 178, 256, 261, 273, και 278. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η παροχή φορολογικών απαλλαγών αποτελεί την ελάχιστη προσφορά της Πολιτείας προς τα άτομα αυτά.

40. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των απαλλαγών από φόρο στις ΦΕΦΠ Α/Α 10, 11, 14 και 15, των εκπτώσεων από το εισόδημα στην ΦΕΦΠ Α/Α 36, του ελάχιστου ποσού της ΦΕΦΠ Α/Α 106, των απαλλαγών από δαπάνες διαβίωσης στις ΦΕΦΠ Α/Α 165, 167 και 178 και των απαλλαγών από τη φορολογία εισοδήματος στις ΦΕΦΠ Α/Α 256, 261, 273 και 278. Σημειώνει ότι θα είχε νόημα η μελέτη αντικατάστασης αυτών των φορολογικών δαπανών με άμεσες οικονομικές ενισχύσεις, προκειμένου να αντιμετωπισθούν και περιπτώσεις ατόμων που δεν έχουν κανένα φορολογητέο εισόδημα.

41. Ειδικά για την απαλλαγή από φόρο στην ΦΔΑ Α/Α 9 του ΦΕΦΠ, η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση και εξυγίανση του συστήματος χορήγησης και εκμετάλλευσης των αδειών με γνώμονα την ωφέλεια των πραγματικών και νόμιμων δικαιούχων. Σε κάθε περίπτωση όμως η άδεια πρέπει να είναι αμεταβίβαστη.

ΕΓΚΥΟΙ, ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΜΗΤΕΡΕΣ, ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΙ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

42. Στην ομάδα αυτή δύνανται να ενταχθούν 14 ΦΔΑ του ΦΕΦΠ, οι Α/Α 214, 155, 17, 242, 115, 116, 147, 166, 177, 185, 186, 187, 243 και 244.

43. Ειδικότερα, η ΟΚΕ εισηγείται την κατάργηση της απαλλαγής από τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης της ΦΕΦΠ Α/Α 166 (απαλλαγή της τεκμαρτής δαπάνης οικιακής βοηθού σε οικογένειες με ένα παιδί) και διατήρηση των εξής 13 ΦΕΦΠ: Α/Α 17 (απαλλαγή από φόρο), 147 και 155 (παρακράτηση φόρου), 115 (αυτοτελής φορολόγηση), 116 (υπαγωγή σε μισθωτές υπηρεσίες), 177 (απαλλαγή από δαπάνη διαβίωσης), 185, 186 και 187 (μειώσεις του φόρου), 214, 242, 243 και 244 (απαλλαγές από τη φορολογία εισοδήματος).

44. Επιπλέον προτείνει αναπροσαρμογή του χορηγούμενου ποσού στις ΦΕΦΠ Α/Α 214, 155 και 242, αναπροσαρμογή του ορίου στην ΦΕΦΠ Α/Α 244 και αύξηση της έκπτωσης του ποσού φόρου που δίδεται για κάθε παιδί στις ΦΕΦΠ Α/Α/ 185 και 186.

45. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι θα είχε νόημα η αντικατάσταση αυτών των φορολογικών δαπανών με ένα αδιάβλητο και αποτελεσματικό σύστημα ουσιαστικών (και όχι συμβολικών) άμεσων επιδοτήσεων που να καλύπτει τις ανάγκες για τις οποίες προορίζεται και να αντιμετωπίζει και τις περιπτώσεις που δεν έχουν φορολογητέο εισόδημα.

#### ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

46. Στην ομάδα αυτή μπορούν να καταταγούν 28 ΦΔΑ: οι ΦΕΦΠ Α/Α 35, 145, 146, 148, 149, 150, 152, 157, 170, 171, 172, 173, 183, 184, 190, 191, 204, 205, 206, 207, 208 και 209 και οι ΦΕΝΠ Α/Α 26, 28, 29, 34, 36 και 37. Πολλές από αυτές αφορούν προσωπικές απαλλαγές που καλύπτουν μεγάλα τμήματα των φορολογουμένων (δεν είναι αμιγείς φορολογικές δαπάνες).

47. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση των ΦΔΑ που αναφέρονται στο ποσοστό του παρακρατούμενου φόρου, δηλαδή των ΦΕΦΠ Α/Α 145, 146, 148, 149, 150, 152 και 157.

48. Διατήρηση των ΦΔΑ τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης, των ΦΕΦΠ Α/Α 170, 171, 172, 173 και 183.

49. Διατήρηση εκπτώσεων στην εφάπαξ καταβολή φόρου από τις ΦΔΑ: ΦΕΦΠ Α/Α 190, 191 και 207 και ΦΕΝΠ Α/Α 26.

50. Διατήρηση των μειώσεων του πρόσθετου φόρου σε περιπτώσεις διοικητικής λύσης της διαφοράς σε περιπτώσεις «ανακριβούς δήλωσης», ΦΕΦΠ Α/Α 205 και 206 και αντίστοιχα της ΦΕΝΠ Α/Α 34.

51. Διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 37.

52. Κατάργηση των απαλλαγών ΦΕΦΠ Α/Α 184 και της αντίστοιχης ΦΕΝΠ Α/Α 28 σχετικά με την έκπτωση ειλικρινούς δήλωσης.

53. Κατάργηση της ΦΕΦΠ 204 και της αντίστοιχης ΦΕΝΠ Α/Α 29, ώστε να εκδίδεται πάντα φύλλο ελέγχου για να είναι υπεύθυνος ο ελεγκτής.

54. Για τις ΦΕΦΠ Α/Α 208 (αφορολόγητο πρώτο εκατομμύριο) και 209 (προσαύξηση αφορολόγητου ορίου κατά 300.000 δρχ. για μισθωτούς και συνταξιούχους), η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρησή τους. Θεωρεί όμως ότι τα σημερινά όρια είναι χαμηλά, ιδιαίτερα για τα χαμηλά εισοδήματα και πρέπει να αυξηθούν.

55. Σε συνδυασμό με την αύξηση των ανωτέρω ορίων και ειδικά του ορίου των μισθωτών και συνταξιούχων, η ΟΚΕ προτείνει για τη ΦΕΦΠ Α/Α 35 (η οποία αφορά μερική έκπτωση φόρου έως 45.000 δρχ. με προσκόμιση αποδείξεων ενός εκατομμυρίου δρχ.) την αναμόρφωσή της ώστε να υπάγονται στην έκπτωση αποδείξεις μόνον αγαθών και υπηρεσιών, για τα οποία δεν υφίστανται σήμερα κίνητρο λήψης απόδειξης και υφίστανται ενδείξεις σημαντικής φοροδιαφυγής. Ομως προτείνει να γίνεται η έκπτωση από το εισόδημα χωρίς περιορισμό του ποσού του φόρου. Η εισήγηση αυτή για την ΦΕΦΠ Α/Α 35 απορρέει από τη δικαιολογητική βάση του Υπουργείου (τόμος β΄) στην οποία αναφέρεται ότι η παροχή της έκπτωσης αποσκοπεί στον περιορισμό της φοροδιαφυγής.



56. Για την ΦΕΝΠ Α/Α 36, η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση της φορολόγησης με συντελεστή 3% των αδιανέμητων κερδών που έχουν ήδη φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου μέχρι και το Οικονομικό Έτος 1991.

Προτείνεται κατάργηση της αναδρομικής αυτής υποχρέωσης διότι έχει ήδη πληρωθεί φόρος και οδηγεί σε διπλή φορολόγηση της ίδιας ύλης (άποψη μειοψηφίας).

#### ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΤΟΝΑ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

57. Στην περίπτωση εισοδημάτων ενός φορολογούμενου, τα οποία παρουσιάζουν διακυμάνσεις άνω του 100% ανεξάρτητα από πηγή και τα οποία φορολογούνται με την κλίμακα, η ΟΚΕ πιστεύει ότι πρέπει να φορολογείται ο μέσος όρος του εισοδήματος 5 (πέντε) ετών. Κατά συνέπεια προτείνει την κατάργηση των ΦΔΑ των ΦΕΦΠ Α/Α 56 (αμειβόμενοι αθλητές) και 120 (καλλιτέχνες, συγγραφείς) και υπαγωγή των περιπτώσεων αυτών σε ενός νέου τύπου απαλλαγή για όλους τους φορολογούμενους.

Περιγραφή Δικαιούχοι Διάρκεια

Εισόδημα που φορολογείται Φορολογούμενοι Απεριόριστη

με την φορολογική κλίμακα και

παρουσιάζει διακύμανση άνω

του 100% μπορεί να

κατανεμηθεί σε ίσα μέρη για

να φορολογηθεί στο έτος

κτήσης του και στα επόμενα 4.

#### ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΖΗΜΙΩΝ

58. Για τις 2 ΦΔΑ του ΦΕΦΠ Α/Α 86 και 89, η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρησή τους, όπως και για τις αντίστοιχες περιπτώσεις που περιέχονται μεταξύ άλλων στην ΦΕΝΠ Α/Α 13.

Πρόκειται για αρχή του φορολογικού συστήματος.

ΕΦΑΠΑΞ, ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ, ΑΠΟΛΥΣΗΣ κ.ά.

59. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 63 που αφορά τις αποζημιώσεις του Ν. 2112/20 (δεν αποτελεί «εισόδημα»), η ΟΚΕ εισηγείται την αύξηση του αφορολόγητου ορίου σε 3 (τρία) εκατομμύρια. Επιπλέον προτείνει την, μετά την αφαίρεση του αφορολόγητου ποσού, αυτοτελή φορολόγηση με 15% των αποζημιώσεων που δίδονται στις περιπτώσεις στις οποίες έχει ήδη διανυθεί διάστημα μεγαλύτερο των 5 ετών στη σχέση εργασίας.

60. Εισηγείται διατήρηση των ΦΔΑ των ΦΕΦΠ Α/Α 110 (αφορολόγητο εφάπαξ), 111 (αναδρομικές αποδοχές, κ.ά.), 151 (αναδρομικά εισοδήματα του άρθρου 6), 231 (Δημοκρίτου) και 277 (εθελοντές πενταετούς θητείας).

#### ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ

61. Πρόκειται για ομάδα 14 ΦΔΑ του ΦΕΦΠ, τις Α/Α 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104 και 105.

62. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 92 η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση, αλλά με απαλλαγή της πραγματικής επιφάνειας που χρησιμοποιείται (όπως προτείνει και η σχετική πρόταση νόμου) αντί του 1/3.

63. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των 13 υπόλοιπων ΦΔΑ όπως έχουν σήμερα (καθότι ορισμένες έχουν αναπροσαρμοστεί μετά την έκδοση του προϋπολογισμού 1996).

#### ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΝΟΙΚΙΟΥ, ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΦΔΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

64. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει 18 ΦΔΑ του ΦΕΦΠ, τις Α/Α 5, 6, 22, 39, 160, 161, 175, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201 και 202 και 7 ΦΔΑ του ΦΕΝΠ, τις Α/Α 2, 3, 4, 5, 6, 21 και 24.

65. Για την ΦΕΦΠ 22 (έκπτωση από το εισόδημα ποσοστού 30% της δαπάνης του

ενοικίου) η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση της έκπτωσης 30% της δαπάνης για όλους τους φορολογούμενους. Εισηγείται από εκεί και πέρα μία διαφορετική αντιμετώπιση (αύξηση του ποσοστού) που να λαμβάνει υπ' όψιν της το επίπεδο εισοδήματος. Για κάθε παιδί πέραν του πρώτου, η ΟΚΕ πιστεύει ότι θα ήτο δέουσα αύξηση του ποσοστού αυτού. Επίσης τονίζει ότι θα ήτο σκόπιμη η αναπροσαρμογή της υπάρχουσας επιδότησης ενοικίου για χαμηλά εισοδήματα.

66. Η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση των απαλλαγών του τεκμαρτού εισοδήματος των ΦΕΦΠ Α/Α 5 και 6 και των απαλλαγών από τεκμαρτή δαπάνη πρώτης κατοικίας της ΦΕΦΠ Α/Α 175 και δευτερεύουσας κατοικίας των ΦΕΦΠ Α/Α 160 και 161 ως στοιχεία του φορολογικού συστήματος (και όχι ως «απαλλαγές»).

67. Διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης της ΦΕΦΠ Α/Α 39 (εκμίσθωση κοινόχρηστων χώρων).

68. Διατήρηση των ΦΕΦΠ Α/Α 192 και 193. Διατήρηση των εκπτώσεων ποσοστού από το εισόδημα ακινήτων για απόσβεση και διάφορων εξόδων που συμβάλλουν στην απόκτηση αυτού του εισοδήματος των ΦΕΦΠ Α/Α 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201 και 202. Διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 21 που φορά τις ίδιες ΦΔΑ με τις ΦΕΦΠ Α/Α 192-202.

69. Οσον αφορά τα εισοδήματα (πραγματικά ή τεκμαρτά) από οικοδομές και εκμίσθωση γαιών Νομικών Προσώπων, η ΟΚΕ εισηγείται:

70. Για τις ΦΕΝΠ Α/Α 2 (ιεροί ναοί, κ.ά.) και Α/Α 4 (ημεδαπά κοινοφελή νομικά πρόσωπα), η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση της απαλλαγής για τα έσοδα που χρησιμοποιούνται για την πλήρωση του κοινωφελούς σκοπού και φορολόγηση για ό,τι δεν χρησιμοποιείται για τους σκοπούς αυτούς.

71. Διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 3 (τεκμαρτά εξ' οικοδομών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων).

72. Διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 5 (τεκμαρτό εισόδημα αναγνωρισμένων ξένων θρησκευμάτων και δογμάτων) και της ΦΕΝΠ Α/Α 6 (τεκμαρτά - ξένα κράτη), λόγω αμοιβαιότητας. Διατήρηση της απαλλαγής από συμπληρωματικό φόρο της ΦΕΝΠ Α/Α 24 (φορείς του Δημοσίου, Ιερές Μονές, εκπαιδευτικά ιδρύματα, αγροτικοί συνεταιρισμοί, κ.ά.).

#### ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

73. Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται 7 ΦΔΑ, οι ΦΕΦΠ Α/Α 1, 2, 25, 65 (και η αντίστοιχη περίπτωση του ΦΕΝΠ Α/Α 13) και 127 (και η αντίστοιχη περίπτωση του ΦΕΝΠ 30).

74. Η υγεία είναι προϋπόθεση για την απόκτηση εισοδήματος. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση και αύξηση του ποσού έκπτωσης από 200.000 δρχ. σε 300.000 δρχ. της ΦΕΦΠ Α/Α 1 καθώς και την έκπτωση των συμβολαίων ασφάλισης έναντι ιατρονοσοκομειακής περίθαλψης, όπως εκπίπτουν ήδη (ΦΕΦΠ Α/Α 2) οι τυχούσες δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης. Εφόσον θα έχει εκτέσει ο φορολογούμενος τα ασφάλιστρα, δεν θα δικαιούται βέβαια να εκτέσει (βάσει της ΦΕΦΠ Α/Α 2) και το ποσό ενδεχόμενης κάλυψης του από την ασφάλεια (βάσει της ΦΕΦΠ Α/Α 1). Η ΟΚΕ προτείνει επίσης διατήρηση της ΦΕΦΠ Α/Α 2 (δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης) και της ΦΕΦΠ Α/Α 25 (υποχρεωτικά ταμεία ασφάλισης).

75. Διατήρηση των εκπτώσεων από τα έσοδα των επιχειρήσεων της ΦΕΦΠ Α/Α 65 και της αντίστοιχης περίπτωσης στην ΦΕΝΠ Α/Α 13 (ομαδικές ασφάλειες). Διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης στην ΦΕΦΠ Α/Α 127 και στην αντίστοιχη περίπτωση της ΕΦΕΝΠ Α/Α 30 (υπεραπόδοση επενδύσεων).

#### ΔΑΠΑΝΕΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

76. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται 2 ΦΔΑ, οι ΦΕΦΠ Α/Α 23 και 24.

77. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της ΦΕΦΠ Α/Α 23 (έκπτωση από το εισόδημα ποσοστού

30% της δαπάνης ενοικίου φοιτητή ο οποίος φοιτά σε άλλη πόλη του εσωτερικού από αυτή της μόνιμης κατοικίας του). Εισηγείται από εκεί και πέρα μία διαφορική αντιμετώπιση (αύξηση του ποσοστού) που να λαμβάνει υπ' όψιν της το επίπεδο εισοδήματος.

78. Διατήρηση της έκπτωσης από το εισόδημα στην ΦΕΦΠ Α/Α 24 μόνο για τα μαθήματα φροντιστηρίων και υπαγωγή των δαπανών για κατ' οίκον μαθήματα στην ΦΕΦΠ Α/Α 35.

#### ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

79. Πρόκειται για 1 ΦΔΑ, την ΦΕΦΠ Α/Α 26.

Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση και βελτίωση της μερικής έκπτωσης από το εισόδημα της δαπάνης.

#### ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ - ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

80. Περιλαμβάνονται 10 ΦΔΑ, οι ΦΕΦΠ Α/Α 42, 121, 125, 126, 129, 130, 131 και 176 και οι ΦΕΝΠ Α/Α 20 και 27.

81. Η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση των 10 ανωτέρω περιπτώσεων του συστήματος. Προτείνεται ταυτόχρονα η επανεξέταση των επιπέδων μοναδικών συντελεστών καθαρού κέρδους που περιέχονται στις ΦΕΦΠ Α/Α 121, 129 και 130 και των αντίστοιχων περιπτώσεων στην ΦΕΝΠ Α/Α 20. (Δεν επέχει θέση γνώμης της ΟΚΕ σύμφωνα με τον κανονισμό της ΟΚΕ - απαιτούνται 16 ψήφοι).

#### ΙΠΤΑΜΕΝΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

82. Για ιπτάμενους πολιτικής αεροπορίας υφίστανται 3 ΦΔΑ του ΦΕΦΠ, οι Α/Α 153, 188 και 189. Η πρώτη αφορά την παρακράτηση φόρου και οι δύο υπόλοιπες φορολόγηση με αναλογικούς συντελεστές των αμοιβών σε συνάλλαγμα και δραχμές.

Η ΟΚΕ εισηγείται την προοδευτική φορολόγηση με τις γενικές διατάξεις των ιπταμένων πολιτικής αεροπορίας, όπως και για τους ιπτάμενους των ιδιωτικών αεροπορικών εταιρειών.

#### ΑΝΕΡΓΟΙ

83. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση της απαλλαγής του επιδόματος του ΟΑΕΔ της ΦΕΦΠ Α/Α 213 από το φόρο εισοδήματος.

#### ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

84. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της απαλλαγής της ΦΕΦΠ Α/Α 21 και επέκτασή της και σε ιδιωτικές υποτροφίες μετά από δημόσια προκήρυξη και σε υποτροφίες από εργοδότη σε εργαζόμενο.

#### ΒΡΑΒΕΙΑ

85. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 20, η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση και επέκταση σε άλλες περιπτώσεις απονομής ανάλογων βραβείων από νομικά πρόσωπα και ιδιώτες.

#### ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΜΕ

86. Πρόκειται για 4 απαλλαγές του ΦΕΦΠ, τις Α/Α 247 (ΕΡΤ ΑΕ), 248 (Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων), 249 (Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων) και 250 (διάφορες εφημερίδες και λοιπά έντυπα). Η ΟΚΕ εισηγείται την κατάργηση των απαλλαγών αυτών και την ένταξη των επιχορηγήσεων στα λοιπά έσοδα των δικαιούχων.

#### ΞΕΝΑΓΟΙ

87. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της ένταξης στα εισοδήματα μισθωτών υπηρεσιών της ΦΕΦΠ Α/Α 113.

#### ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

88. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της ένταξης στα εισοδήματα μισθωτών υπηρεσιών της

ΦΕΦΠ Α/Α 114.

#### ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ

89. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση των μειώσεων της μισθωτής αξίας και της εμπορικής αμοιβής των ΦΕΦΠ Α/Α 90 και 91. Αποτελεί προσαρμογή του γενικού κριτηρίου επιφάνειας στην ειδική χρήση χώρου των επιχειρήσεων αυτών.

#### ΑΓΡΟΤΕΣ - ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ - ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

90. Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται 6 ΦΔΑ, οι ΦΕΦΠ Α/Α 107, 108, 142, 143 και 144 και ΦΕΝΠ Α/Α 9. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρησή τους και την επέκταση των μειώσεων του φορολογητέου γεωργικού εισοδήματος των αγροτών της ΦΕΦΠ Α/Α 107 και της ΦΕΦΠ Α/Α 108 για τους νέους αγρότες.

91. Διατήρηση των διατάξεων παρακράτησης φόρου για τις επιχορηγήσεις στις ΦΕΦΠ Α/Α 142, 143 και 144. Διατήρηση της απαλλαγής ορισμένων εισοδημάτων αγροτικών συνεταιρισμών της ΦΕΝΠ Α/Α 9.

#### ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ ΑΘΛΗΤΕΣ

92. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης της ΦΕΦΠ Α/Α 156 που αφορά τις ειδικές κατηγορίες υπαλλήλων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ενταχθεί στον ΟΑΕ και οι οποίοι έχουν επιλέξει ως σχέση εργασίας την αυτοαπασχόλησή τους ή την ένταξή τους στα ειδικά προγράμματα του ΟΑΕΔ.

#### ΕΚΠΤΩΣΗ ΔΩΡΕΩΝ (ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ)

94. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει 5 ΦΔΑ, τις ΦΕΦΠ Α/Α 32, 33, 34, 64 και 174 (μείωση της δαπάνης διαβίωσης). Η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση της έκπτωσης των δωρεών αυτών από τα εισοδήματα των δωρητών με αναβάθμιση του ελέγχου.

#### ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

95. Περιλαμβάνονται 5 ΦΔΑ, οι ΦΕΦΠ 73 (και η αντίστοιχη περίπτωση στην ΦΕΝΠ 13), 14, 15, και 16. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρησή τους.

#### ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ, ΜΕΣΙΤΕΣ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

97. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση της παρακράτησης φόρου στις ΦΕΦΠ Α/Α 132 και 137.

#### ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

98. Στην ομάδα αυτή ανήκουν 4 ΦΔΑ που αφορούν ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με παρακράτηση φόρου, τις ΦΕΦΠ 136, 139, 140 και 141. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρησή τους.

#### ΕΚΠΤΩΣΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΤΟΚΩΝ

99. Στην ομάδα αυτή ανήκουν 9 ΦΔΑ που αφορούν έκπτωση των δεδουλευμένων τόκων από το εισόδημα ή έσοδα, τις ΦΕΦΠ 27, 28, 29, 30, 31 και 67 και αντίστοιχα στην ΦΕΝΠ 13 καθώς και ΦΕΦΠ 203 και αντίστοιχα την ΦΕΝΠ 22. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρησή τους.

#### ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

100. Πρόκειται για ομάδα 4 ΦΔΑ, τις ΦΕΦΠ Α/Α 75 και ΦΕΝΠ 13 (επιχειρήσεις), ΦΕΝΠ Α/Α 17 (τράπεζες) και ΦΕΝΠ Α/Α 55 (εταιρείες leasing). Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των ΦΕΦΠ 75 και αντίστοιχα της περίπτωσης της ΦΕΝΠ 13 με την προσθήκη ότι σε περίπτωση που αποδεδειγμένα καθίσταται ανείσπρακτη η απαίτηση (με δικαστική απόφαση), αυτή να συμψηφίζεται με την πρόβλεψη του 0,5% που έχει διενεργηθεί και το υπόλοιπο ανάλογα, να εκπίπτει από τα κέρδη ή να μεταφέρεται στην επόμενη χρήση ως πρόβλεψη. Προτείνει επίσης ένταξη των εταιρειών leasing (ΦΕΦΠ 55) στην

τροποποιημένη ΦΕΦΠ Α/Α 75. Για τις τράπεζες, προτείνει διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 17, διότι βοηθά στην εξυγίανση του κλάδου.

#### ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

101. Στην κατηγορία αυτή μπορεί να κατατάξει κανείς 21 ΦΔΑ, τις ΦΕΦΠ Α/Α 66, 68, 69, 70, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87 και 88 (και της αντίστοιχης περίπτωσης που περιλαμβάνεται στην ΦΕΝΠ Α/Α 13) και τις ΦΕΝΠ Α/Α 18, 23 και 25.

102. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση της έκπτωσης των δαπανών των ΦΕΦΠ Α/Α 66, 68, 69, 70, 74, 76, 77, 78, 79, 80 και 81 (και της αντίστοιχης περίπτωσης που περιλαμβάνεται στην ΦΕΝΠ Α/Α 13) και των ΦΕΝΠ 18, 23 και 25.

103. Εισηγείται κατάργηση της ειδικής ρύθμισης (ΦΕΦΠ Α/Α 84) έκπτωσης χωρίς δικαιολογητικά ποσοστού 4% επί των ακαθάριστων εσόδων από πώληση εντύπων και από καταχωρήσεις σε αυτά των επιχειρήσεων έκδοσης πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών.

104. Αντίστοιχα, εισηγείται διατήρηση των ποσοστών εκπτώσεων χωρίς δικαιολογητικά και μετά την 31/12/1996 για όλες τις αναφερόμενες στις ΦΕΦΠ Α/Α 82 και 83 περιπτώσεις εκτός από περίπτωση γ' (που αφορά ραδιοφωνία, τηλεόραση για έσοδα από διαφημίσεις) και μόνον μέχρι το ελληνικό κράτος να μπορέσει να υλοποιήσει ουσιαστικές μεθόδους προώθησης των εξαγωγών στα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών κρατών που να είναι παράλληλα συμβατές με το κοινοτικό δίκαιο. Η απαλλαγή αυτή αποτελεί σήμερα στην πράξη το μόνο αντιστάθμισμα της μειωμένης ανταγωνιστικότητας και της έλλειψης υποδομών των ελληνικών εξαγωγών.

105. Για τους ίδιους λόγους, εισηγείται διατήρηση των ποσοστών εκπτώσεων δαπανών χωρίς δικαιολογητικά για όλες τις αναφερόμενες στις ΦΕΦΠ Α/Α 85 (και μετά την 31/12/1996), 87 και 88 περιπτώσεις.

#### ΕΚΠΤΩΣΗ ΦΟΡΟΥ

106. Η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της έκπτωσης φόρου της ΦΕΝΠ Α/Α 33.

#### ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

107. Διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης της ΦΕΦΠ Α/Α 40.

#### ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ, ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

108. Διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης της ΦΕΦΠ Α/Α 41.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ (ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ, ΕΚΛΟΓΙΚΑ, κ.ά.), ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ (ΔΑΠΑΝΩΝ, ΕΞΟΔΩΝ ΚΙΝΗΣΗΣ κ.ά.), ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΑ και άλλα ΣΥΝΑΦΗ ΠΟΣΑ

109. Στην ομάδα αυτή μπορεί να καταταγούν 58 ΦΔΑ του ΦΕΦΠ.

110. Γενικό κανόνα της ΟΚΕ για την ομάδα αυτή αποτέλεσε η αρχή ότι η πρακτική της χορήγησης αφορολόγητων επιδομάτων αντί αύξησης των κανονικών αποδοχών πρέπει να σταματήσει. Τα παρόντα αφορολόγητα επιδόματα είναι δέον να φορολογηθούν αυτοτελώς αφού αναπροσαρμοστούν, ώστε να προκύπτει ισοδύναμο αποτέλεσμα μετά τη φορολογία, που δεν θα διαταράσσει το οικογενειακό εισόδημα των εργαζομένων και των άλλων δικαιούχων. Όσες όμως αυξήσεις επιδομάτων και νέα επιδόματα δοθούν εφεξής πρέπει να φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις. Ποσά που χορηγούνται για την κάλυψη δαπανών εργαζομένων, παρεχόντων υπηρεσία, αιρετών, λειτουργών, κ.ά. πρέπει να συνοδεύονται από προσκόμιση δικαιολογητικών, οπότε δεν συνιστούν «απαλλαγές».

111. Βάσει αυτού του κανόνα, κάθε ποσό που εισπράττεται σήμερα και υπάγεται στις 58 αυτές περιπτώσεις ανήκει σε ένα «πρότυπο» που περιλαμβάνει δύο περιπτώσεις:  
Περίπτωση 1:

το ποσό δίδεται ως έμμεση οικονομική ενίσχυση στο εισόδημα, οπότε πρέπει να φορολογείται. Στη βάση αυτή, προτείνεται η αυτοτελής φορολόγηση όσων ποσών αναφέρονται στις περιπτώσεις αυτές, με την προϋπόθεση το καθαρό ποσό που προκύπτει στον δικαιούχο να είναι ισοδύναμο με το σημερινό καθαρό ποσό.

Περίπτωση 2:

(α) το ποσό δίδεται έναντι δαπανών, οπότε πρέπει να δικαιολογείται με προσκόμιση αποδεικτικών δαπανών σχετικών με την εκτέλεση των καθηκόντων, είτε

(β) τα έξοδα κινήσεως, τα οδοιπορικά και η εκτός έδρας ημερήσια αποζημίωση των Δημοσίων υπαλλήλων, των υπαλλήλων στα ΝΠΔΔ και στους ΟΤΑ να εκπίπτουν χωρίς ανάγκη να προσκομίζονται δικαιολογητικά.

(Οι περιπτώσεις (α) και (β) δεν επέχουν θέση γνώμης της ΟΚΕ σύμφωνα με τον κανονισμό - απαιτούνται 16 ψήφοι).

112. Σε πολλές περιπτώσεις η αξιολόγηση του κατά πόσον η χορήγηση των ποσών υπόκειται στην περίπτωση 1 ή την περίπτωση 2 δεν ήτο εφικτή υπό τις συνθήκες. Σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να διευκρινιστεί από το Υπουργείο Οικονομικών, μετά από διαβούλευση με τις εμπλεκόμενες πλευρές.

α) Δημοσιογράφοι

113. Η ΟΚΕ προτείνει να ενταχθεί στο γενικό πρότυπο των επιδομάτων και αποζημιώσεων η, υπό ορισμένες προϋποθέσεις θητείας, έκπτωση 10% επί των αποδοχών χωρίς δικαιολογητικά σε εν ενεργεία δημοσιογράφους (ΦΕΦΠ Α/Α 37) και συνταξιούχους δημοσιογράφους (ΦΕΦΠ Α/Α 38).

β) Πρόεδρος Δημοκρατίας, Βουλευτές, Υπουργοί, Νομάρχες, αιρετοί α' βαθμού αυτοδιοίκησης (περιπτώσεις του ΦΕΦΠ)

114. ΦΕΦΠ Α/Α 220 και 221: εν ενεργεία βουλευτές και υπουργοί - βουλευτές.

220 Κατάργηση με ισχύ περίπτωσης 1 ή 2

221 Διατήρηση της φορολόγησης με κλίμακα χωρίς συνάθροιση με τα λοιπά εισοδήματα.

115. ΦΕΦΠ Α/Α 222 και 223: βουλευτική σύνταξη

222 Κατάργηση με ισχύ της περίπτωσης 1.

223 Διατήρηση της φορολόγησης με κλίμακα χωρίς συνάθροιση με τα λοιπά εισοδήματα.

116. Προτείνεται επίσης η ισχύς της περίπτωσης 1 ή της περίπτωσης 2 στις ΦΕΦΠ Α/Α 227 (έξοδα παράστασης υπουργών), 228 (1/3 χορηγίας προέδρου Δημοκρατίας για έξοδα παράστασης), 226 και 13 (έξοδα παράστασης δημάρχων, αντιδημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, αλλά και νομαρχών για τα 2/3 των αποδοχών τους).

γ) Πανεπιστημιακοί

117. ΦΕΦΠ Α/Α 240 (μηνιαία αποζημίωση σε Λέκτορες, Καθηγητές, κ.ά.). Ισχύς περίπτωσης 1 ή 2. Στο υπόλοιπο 50% της αποζημίωσης προτείνεται να διατηρηθεί η φορολόγηση (με τις γενικές διατάξεις) ως κανονικό εισόδημα.

118. ΦΕΦΠ Α/Α 241 (μηνιαία αποζημίωση σε Πρυτάνεις, κ.ά.). Κατάργηση της απαλλαγής και ισχύς περίπτωσης 1 ή 2.

δ) Έξοδα Κίνησης και Αποζημίωση Εκτός Έδρας και άλλων Δαπανών

119. Για τις ΦΕΦΠ Α/Α 109, 118 και 211 προτείνεται η ισχύς περίπτωσης 1 ή 2.

120. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 117 ισχύει ήδη η περίπτωση 2.

ε) Δικαιούχοι ΔΕΤΕ, ΔΙΒΒΕΤ, ΔΕΧΕ

121. Πρόκειται για τις έμμεσες οικονομικές ενισχύσεις, οι οποίες απαλλάσσονται σήμερα του φόρου στις ΦΕΦΠ Α/Α 215, 216 και 217. Προτείνεται η ισχύς της περίπτωσης 1.

στ) Γιατροί ΕΣΥ, ΦΕΦΠ Α/Α 218 και 154

122. Εφόσον η απαλλαγή του 50% του επιδόματος βιβλιοθήκης, ΦΕΦΠ Α/Α 218, δίδεται

ως έμμεση οικονομική ενίσχυση, προτείνεται η κατάργηση της απαλλαγής και η φορολόγηση του 100% του ποσού αυτοτελώς, ώστε να προκύψει ισοδύναμο καθαρό ποσό στον κάθε δικαιούχο (ισχύς της περίπτωσης 1).

123. Προτείνεται η διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης των εφημερίδων, ΦΕΦΠ Α/Α 154 (δηλαδή ισχύει ήδη η περίπτωση 1).

ζ) Σχολικοί Σύμβουλοι, ΦΕΦΠ Α/Α 219

124. Καθότι η απαλλαγή του 50% της κατ' αποκοπή μηνιαίας αποζημίωσης δίδεται ως έμμεση οικονομική ενίσχυση, προτείνεται η κατάργηση της μερικής απαλλαγής και η φορολόγηση του 100% του ποσού αυτοτελώς, ώστε να προκύψει ισοδύναμο καθαρό ποσό στον κάθε δικαιούχο (περίπτωση 1).

η) Προσωπικό ΕΛΤΑ, ΦΕΦΠ Α/Α 224

125. Καθότι η απαλλαγή της ειδικής αμοιβής κατά την προεκλογική περίοδο δικαιολογείται ως έμμεση οικονομική ενίσχυση, προτείνεται η κατάργηση της απαλλαγής και η φορολόγηση του ποσού αυτοτελώς, ώστε να προκύψει ισοδύναμο καθαρό ποσό στον κάθε δικαιούχο (περίπτωση 1).

θ) Επιδόματα και Δαπάνες Συναφείς και Εκλογές

126. ΦΕΦΠ Α/Α 232. Καθότι η απαλλαγή του εκλογικού επιδόματος δίδεται ως έμμεση οικονομική ενίσχυση, προτείνεται η κατάργηση της απαλλαγής και η φορολόγηση του 100% του ποσού αυτοτελώς, ώστε να προκύψει ισοδύναμο καθαρό ποσό στον κάθε δικαιούχο (περίπτωση 1).

127. ΦΕΦΠ Α/Α 212. Προτείνεται η ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ι) Εξεταστές Υποψηφίων  
Οδηγών, ΦΕΦΠ Α/Α 225

128. Προτείνεται η ισχύς περίπτωσης 1 ή 2 (κατάργηση της απαλλαγής).

κ) Ερευνητές, Λειτουργικοί και Υπάλληλοι Δημοκρίτου

129. ΦΕΦΠ Α/Α 229. Κατάργηση της απαλλαγής. Ισχύς περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 230. Διατήρηση της απαλλαγής. Ισχύς περίπτωσης 1.

λ) Υπάλληλοι ΟΣΕ

130. ΦΕΦΠ Α/Α 245 (μετακινήσεων). Κατάργηση της απαλλαγής. Ισχύς περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 246 (χιλιομετρικών διανύσεων). Κατάργηση της απαλλαγής και ισχύς περίπτωσης 1.

μ) Πυροσβεστικό Προσωπικό

131. ΦΕΦΠ Α/Α 254. Ισχύς περίπτωσης 1 ή 2.

ν) Αγρονόμοι

132. ΦΕΦΠ Α/Α 258. Ισχύς περίπτωσης 1 ή 2

ΓΕΑ, ΓΕΣ

133. ΦΕΦΠ Α/Α 270 και 272. Ισχύς περίπτωσης 1 ή 2.

ξ) Αλλοδαπής

134. ΦΕΦΠ Α/Α 234 (προξενικοί λιμενάρχες). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1.

135. ΦΕΦΠ Α/Α 251 (υπάλληλοι Γραφείων Τύπου εξωτερικού). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1.

136. ΦΕΦΠ Α/Α 267 (ΓΕΑ). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1.

136. ΦΕΦΠ Α/Α 267 (ΓΕΑ). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1.

137. ΦΕΦΠ Α/Α 119 (υπηρετούντες στο εξωτερικό στρατιωτικοί, υπάλληλοι ΥΠΕΞ και

λοιπών Δημοσίων πολιτικών υπηρεσιών, ΕΟΤ, ΜΕΑ, ΕΒΕΑ και ΠΑΣΕΓΕΣ). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 για το ποσό της διαφοράς. Η ΟΚΕ προτείνει επέκταση της ΦΕΦΠ Α/Α 119 και σε υπαλλήλους των αντιπροσωπευτικών γραφείων άλλων ελληνικών οικονομικών και κοινωνικών οργανώσεων στις Βρυξέλλες, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, μετά από διμερή συμφωνία ελληνικών και βελγικών αρχών. Η σημερινή κατάσταση οδηγεί στην καταβολή φόρου στο Βέλγιο και απώλεια φορολογικής ύλης για την Ελλάδα.

138. Διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης των εργαζόμενων ιδιωτικού δικαίου σε ελληνικά σχολεία στη Γερμανία (ΦΕΦΠ Α/Α 62). Ισχύει ήδη η περίπτωση 1.

139. ΦΕΦΠ Α/Α 269 (εκπαίδευση στρατιωτικών στην αλλοδαπή). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1.

Εκπαιδευτικά Επιδόματα Στρατιωτικών

140. ΦΕΦΠ Α/Α 276. Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1.

ο) Επιδόματα Στέγης

141. ΦΕΦΠ Α/Α 18 (στεγαστικό επίδομα). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 18 (στεγαστικό επίδομα). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 235 (λιμενικού σώματος), 253 (πυροσβεστικό προσωπικό), 259 (αστυνομικό προσωπικό). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

Α/Α 265 και 274 (ΓΕΑ και ΓΕΣ). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

π) Επιδόματα Τροφής

142. ΦΕΦΠ Α/Α 257 (δόκιμοι πυροσβέστες). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 262 (δόκιμοι αστυφύλακες). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ρ) Επιδόματα Στολής

143. ΦΕΦΠ Α/Α 236 (λιμενικό σώμα). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 255 (πυροσβεστικό προσωπικό). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 260 (αστυνομικό προσωπικό). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

ΦΕΦΠ Α/Α 266 και 275 (ΓΕΑ και ΓΕΣ). Κατάργηση και ισχύς της περίπτωσης 1 ή 2.

σ) Επιδόματα Κινδύνου και άλλα συναφή επιδόματα

144. Πρόκειται για ομάδα 6 ΦΔΑ, των ΦΕΦΠ Α/Α 6 (πηητικό, καταδυτικό κ.ά.), 237 (ειδικών επιχειρήσεων, κ.ά.), 268 (ΓΕΑ), 271 (ΓΕΣ), 263 (ΕΚΑΜ), 264 (ΜΑΤ). Προτείνεται η ισχύς της περίπτωσης 1 για επιδόματα.

ΣΟΕ

145. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση της απαλλαγής φόρου της καταβολής των δαπανών εκτίμησης που κατατίθενται στην Τράπεζα Ελλάδος, εφόσον φορολογείται ο τελικός λήπτης (ΦΕΦΠ Α/Α 233).

ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

146. Στην ομάδα αυτή ανήκουν 3 ΦΔΑ που προβλέπουν μειώσεις της κλίμακας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης λόγω ιδιοκτησίας ΙΧ, οι ΦΕΦΠ Α/Α 162, 163 και 164.

147. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των μειώσεων των ποσών βάσει της ηλικίας των αυτοκινήτων, ΦΕΦΠ Α/Α 162, και της ειδικής μείωσης για τους συνταξιούχους, ΦΕΦΠ Α/Α 164.

148. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 163, η ΟΚΕ προτείνει κατάργηση της μείωσης της τεκμαρτής δαπάνης για αυτοκίνητα που έχουν αγοραστεί από τον ΟΔΔΥ (διατήρηση όμως της μείωσης στο 1/3 της εφάπαξ εισφοράς, βλ. «Εφάπαξ Εισφορές Αυτοκινήτων», Α/Α 4, σελ. 37).

ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΣΚΑΦΗ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

149. Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται 2 ΦΔΑ που προβλέπουν μειώσεις ή απαλλαγή από την τεκμαρτή δαπάνη, οι ΦΕΦΠ Α/Α 168 και 169.



150. Καθότι η ΟΚΕ έκρινε ότι για τα σκάφη δεν συντρέχει μείωση της αξίας με την πάροδο χρόνου (αντίθετα με τα αυτοκίνητα, βλ. ΦΕΦΠ Α/Α 162), προτείνεται κατάργηση της ΦΕΦΠ Α/Α 168. Εισηγείται διατήρηση της απαλλαγής από την τεκμαρτή δαπάνη, ΦΕΦΠ Α/Α 169, για σκάφη επαγγελματικής χρήσης, εφόσον όμως τα σκάφη χρησιμοποιούνται για την απόκτηση ενός ελάχιστου ποσού ετήσιου εισοδήματος, ανάλογα με την αξία του σκάφους.

#### ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

151. Στην ομάδα αυτή μπορούν να καταταγούν 23 ΦΔΑ, εκ των οποίων 17 του Ν. 1892/90, οι ΦΕΝΠ Α/Α 38-54. Η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση των κινήτρων του Ν. 1892/90 με καλύτερο έλεγχο της επιτυχίας του στόχου της χορήγησής τους. Διατήρηση των απαλλαγών αναπτυξιακής φύσης των ΦΕΝΠ Α/Α 63, 64, 65 και 66. Εισηγείται επίσης να ισχύσει η φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης που προβλέπεται στην ΦΕΦΠ Α/Α 71 και να διατηρηθεί η ειδική προσωρινή ρύθμιση μεθόδου απόσβεσης στην ΦΕΦΠ Α/Α 72.

#### ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΤΙΤΛΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, κ.ά.

152. Πρόκειται για 20 ΦΔΑ, τις ΦΕΦΠ Α/Α 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 123, 124, 181, 182 και 203 και ΦΕΝΠ Α/Α 10 και 20. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα κέρδη από πώληση χρεογράφων, οι τόκοι καταθέσεων σε συνάλλαγμα, οι τόκοι καταθέσεων στεγαστικών ταμειυτηρίων, οι τόκοι δραχμοποιημένων καταθέσεων κ.ά. Οι ΦΕΦΠ Α/Α 181 και 182 αναφέρονται σε μη υπαγωγή στο τεκμήριο προσδιορισμού ετήσιας δαπάνης.

153. Λόγω του στόχου της ενίσχυσης της χρηματιστηριακής αγοράς και λαμβανομένου υπ' όψιν ότι ήδη φορολογούνται τα μερίσματα των μετοχών, η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση της αναστολής φορολόγησης με συμψηφισμό των ζημιών των κερδών από την πώληση μετοχών σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους (ΦΕΦΠ Α/Α 123), εφόσον τα κέρδη εμφανίζονται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού των ατομικών, ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, ΕΠΕ, κοινοπραξιών, κοινωνιών και αστικών εταιρειών κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αλλά και τα νομικά πρόσωπα (στην ΦΕΝΠ Α/Α 20) και διατήρηση της απαλλαγής για τα άτομα που κατέχουν και πωλούν χρεόγραφα (ΦΕΦΠ Α/Α 124).

154. Οσον αφορά τους τόκους έντοκων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, κτηματικών ομολόγων κ.ά. (ΦΕΦΠ Α/Α 44 και ΦΕΝΠ Α/Α 67), τους τόκους έντοκων τίτλων Δήμων και Κοινοτήτων (ΦΕΦΠ Α/Α 53), τους τόκους έντοκων τίτλων της ΔΤΑΑ (IBRD), ΔΟΧ (IMF) και ΕΤΑΑ (EBRD) - (ΦΕΦΠ Α/Α 55), τους τόκους καταθέσεων σε Τράπεζες, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τραπεζικών ομολόγων, Repos, κ.ά. (ΦΕΦΠ Α/Α 43, που σήμερα φορολογούνται αυτοτελώς με 15%) και τους τόκους καταθέσεων στεγαστικού ταμειυτηρίου (ΦΕΦΠ Α/Α 47), η ΟΚΕ προτείνει ενιαία αντιμετώπιση με αυτοτελή φορολόγηση 15%.

155. Λόγω του στόχου της εισροής συναλλάγματος και της αποφυγής εκροών, προτείνει τη διατήρηση των ΦΕΦΠ Α/Α 45 (τόκοι καταθέσεων σε Τράπεζες στην Ελλάδα, ή το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο σε ξένο νόμισμα), Α/Α 46 (τόκοι καταθέσεων όψεως ή ταμειυτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε ξένο νόμισμα), Α/Α 48 (τόκοι καταθέσεων σε δραχμές μετατρέψιμες σε συνάλλαγμα - όχι με ρήτρα) και Α/Α 52 (τόκοι καταθέσεων σε δραχμές μη κατοίκων Ελλάδας).

156. Εισηγείται επίσης διατήρηση της μη υπαγωγής στο τεκμήριο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης διαβίωσης των περιπτώσεων που αναφέρονται στις ΦΕΦΠ Α/Α 181 και Α/Α 182 (κτηματικά ομόλογα του Δημοσίου, ομόλογα του Δημοσίου, τίτλοι εταιρειών με συμμετοχή του Δημοσίου άνω του 50%, μετοχές εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, αμοιβαία κεφάλαια, κ.ά.).

157. Επίσης προτείνει τη διατήρηση της εξαίρεσης από την αυτοτελή φορολόγηση, εφόσον

εντάσσονται στα έσοδα νομικών προσώπων και φορολογούνται ως μέρος αυτών, στις περιπτώσεις της ΦΕΦΠ Α/Α 49 (τόκοι καταθέσεων τραπεζών σε άλλες τράπεζες και την Τράπεζα της Ελλάδας, κ.ά.) και Α/Α 54 (τόκοι ομολόγων που εκδίδονται από ελληνικές τράπεζες επενδύσεων και αγοράζονται από τράπεζες νόμιμα εγκατεστημένες στην Ελλάδα).

158. Σχετικά με τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην Α/Α 10 του Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων από κινητές αξίες, η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των απαλλαγών για μη-κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, κοινωφελή, ιερές μονές, κ.ά. Για τα κερδοσκοπικά Ν.Π. της ΦΕΝΠ Α/Α 10, εισηγείται την αντίστοιχη με τα φυσικά πρόσωπα αντιμετώπιση. Διατήρηση επίσης της ΦΕΦΠ Α/Α 203 (έκπτωση ποσού οφειλομένων τόκων).

159. Διατήρηση της ΦΕΦΠ Α/Α 50 (τόκοι ομολόγω ή ομολογ. δανείων που έχουν εκδοθεί μέχρι και την 31/12/90, κ.ά.). Σημειώνει επίσης ότι έληξε η ισχύς της ΦΕΦΠ Α/Α 51.

**Λοιπές Χρηματο-Οικονομικής Φύσης**

160. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται 6 ΦΔΑ, η ΦΕΦΠ Α/Α 134 και οι ΦΕΝΠ Α/Α 11, 31, 32, 35 και 56.

161. Διατήρηση παρακράτησης φόρου 15% στη μεσολάβηση πώλησης μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων (ΦΕΦΠ Α/Α 134).

162. Για την ΦΕΝΠ Α/Α 31 (που αναφέρεται στις ΦΕΦΠ Α/Α 43-45 και Α/Α 127-128) προτείνεται η αντίστοιχη αντιμετώπιση με τις περιπτώσεις του ΦΕΦΠ.

163. Διατήρηση επίσης της απαλλαγής για τα αμοιβαία κεφάλαια που προβλέπεται στην ΦΕΝΠ Α/Α 11.

164. Διατήρηση της μερικής απαλλαγής και της αυτοτελούς φορολόγησης των εισοδημάτων των μετόχων σε εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων (ΦΕΝΠ Α/Α 32).

165. Διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 35 περί εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου (αφορά την περίοδο 1991-1992).

166. Η ΟΚΕ εκφράζει Γνώμη με δύο επιλογές σχετικά με την ΦΕΝΠ Α/Α 56, που αφορά την απαλλαγή των κερδών εταιρειών παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου από τη μερική ή ολική πώληση μετοχών (που κατέχουν) επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας:

α) Διατήρηση και β) Κατάργηση (ισοψηφία).

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ, κ.ά.**

167. Στην κατηγορία αυτή μπορεί να εντάξει κανείς 4 ΦΔΑ, οι ΦΕΦΠ Α/Α 128, 133 και ΦΕΝΠ Α/Α 30.

168. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 128 και την αντίστοιχη περίπτωση της ΦΕΝΠ Α/Α 30 (που αφορούν αμοιβές μελών Δ.Σ., κ.ά.), η ΟΚΕ εισηγείται διατήρηση της αυτοτελούς φορολόγησης 35%.

169. Για την ΦΕΦΠ Α/Α 133, που αφορά επιχειρηματική αμοιβή διαχειριστών ΕΠΕ, και την ΦΕΦΠ Α/Α 135, που αφορά αμοιβές διαχειριστών ΕΠΕ, η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση της καταβολής φόρου 15%.

**ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

170. Πρόκειται για ομάδα 7 απαλλαγών, την ΦΕΦΠ 252 και τις ΦΕΝΠ Α/Α 1, 57, 58, 59, 60 και 68.

171. Για τις επιχορηγήσεις των Δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης, αποχέτευσης και αποκομιδής απορριμμάτων, η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση της απαλλαγής από τη φορολογία

εισοδήματος.

172. Για τις ΦΕΝΠ Α/Α 1 (Ελληνικό δημόσιο, ειδικά ταμεία, δήμοι, κ.ά.) και ΦΕΝΠ Α/Α 57, 58, 59, 60 και 68 η ΟΚΕ εισηγείται κατάργηση της απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος για τις δημοτικές και άλλες επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός των αναφερόμενων στην παραπάνω παράγραφο 171. Υπάρχει πάντα η δυνατότητα υπαγωγής τους στον Α.Ν. 1892/90. Διατήρηση για τους λοιπούς δικαιούχους των ανωτέρω 6 ΦΔΑ.

Ολες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων του Νόμου, επειδή δεν έχουν σκοπό το κέρδος και επειδή δραστηριοποιούνται κυρίως σε τομείς ευρύτερου κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (άποψη μειοψηφίας).

#### ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

173. Διατήρηση της απαλλαγής των κρατικών επιχορηγήσεων στα πολιτικά κόμματα της ΦΕΦΠ Α/Α 210 (εφόσον είναι μη-κερδοσκοπικά).

#### ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

174. Διατήρηση της ΦΕΝΠ Α/Α 12, που αποτελεί συμβατική υποχρέωση.

#### ΞΕΝΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ

175. Κατάργηση της απαλλαγής και αυτοτελή φορολόγηση, μέσω παρακράτησης, για τα ξένα συγκροτήματα που αναφέρονται στην ΦΕΦΠ Α/Α 19.

#### ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

176. Διατήρηση των απαλλαγών ΦΕΦΠ Α/Α 3 και 4 λόγω αμοιβαιότητας.

#### ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

177. Πρόκειται για 9 ΦΔΑ, τις ΦΕΦΠ Α/Α 57, 58, 59, 60, 61, 122 (πλοία και αεροσκάφη με ξένη σημαία) και 180 και ΦΕΝΠ Α/Α 8 και 19.

178. Εισηγείται διατήρηση, λόγω της αμοιβαιότητας, της απαλλαγής πλοίων και αεροσκαφών της ΦΕΝΠ Α/Α 8 και διατήρηση του ειδικού τρόπου φορολόγησής τους στις ΦΕΦΠ Α/Α 122 και ΦΕΝΠ Α/Α 19.

179. Προτείνει διατήρηση του ειδικού τρόπου φορολόγησης των ΦΕΦΠ Α/Α 57, 58, 59, 60 και 61 αλλά και διερεύνηση του καθεστώτος σε άλλα κράτη, ειδικά στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

180. Επίσης σε παρόμοια, αλλά ειδικής φύσης κατηγορία (τύπου «off shore»), μπορεί να κατατάξει κανείς 4 ΦΔΑ, τις ΦΕΦΠ Α/Α 179 και 180 και τις ΦΕΝΠ Α/Α 61 και 62.

181. Διατήρηση της μη εφαρμογής του τεκμηρίου προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης του προσωπικού (που διαμένει μόνιμα στο εξωτερικό), ΦΕΦΠ Α/Α 179, και των εταιρειών, των Α.Ν. 89/67, 378/68 και αρ. 25 του Ν. 27/75 της ΦΕΦΠ Α/Α 180.

182. Διατήρηση των απαλλαγών από το φόρο εισοδήματος (λόγω των ειδικών προϋποθέσεων και της προσέλκυσης συναλλάγματος) των ΦΕΝΠ Α/Α 61 (αλλοδαπές τεχνικές με δραστηριότητα εκτός Ελλάδος) και Α/Α 62 (ελληνικές τεχνικές εταιρείες με δραστηριότητα εκτός Ελλάδος).

#### ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ (ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΠΛΗΡΩΜΑΤΑ)

183. Στον τόμο β' του Γενικού Προϋπολογισμού περιέχονται συνολικά 40 ΦΔΑ που αναφέρονται στην ναυτιλία. Πρόκειται για τις ΦΕΦΠ Α/Α 7, 8, 159, 238 και 239, την ΦΕΝΠ Α/Α 7 καθώς και 34 «απαλλαγές» από τη Φορολογία Πλοίων (σελ. 198-204 του τόμου β').

Το υπάρχον σύνολο των ΦΔΑ που αφορούν τη φορολογία πλοίων δεν ήταν δυνατόν να εξεταστεί επαρκώς. Δεδομένου ότι το ζήτημα της ελληνικής ναυτιλίας, ως εκ της φύσεώς του, συνδέεται με συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική ευρείας διάστασης, τον διεθνή ανταγωνισμό, τις προσφορές άλλων κρατών (σημαίες ευκαιρίας, παράλληλα νηολόγια) κλπ, η ΟΚΕ κρίνει ότι χρειάζεται μια συνολική χωριστή εξέταση σε βάθος του φορολογικού καθεστώτος που διέπει ναυτιλία και ναυτικούς. Μέχρι τότε παραμένει το σύστημα που αφορά ΦΔΑ πλοίων και ναυτικών ως έχει (δηλαδή της απαλλαγής των κατώτερων πληρωμάτων εμπορικού ναυτικού της ΦΕΦΠ Α/Α 12 και των ειδικών ρυθμίσεων για τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού που περιέχονται στις ΦΔΑ ΦΕΦΠ Α/Α 153, 188 και 189).

Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 1 του Ν. 27/1975, τα πλοία α' και β' κατηγορίας φορολογούνται με ειδικό τρόπο. Κατά συνέπεια τυγχάνουν απαλλαγών. Δίδονται επίσης κίνητρα που κρίνονται λογικά βάσει της διεθνούς πραγματικότητας και της φύσης του κλάδου (κινητικότητα κ.α.). Στον τόμο β' του Γενικού Προϋπολογισμού περιέχονται συνολικά 40 ΦΔΑ που αναφέρονται στην ναυτιλία<sup>1</sup>. Πρόκειται για τις ΦΕΦΠ Α/Α 7, 8, 159, 238 και 239, την ΦΕΝΠ Α/Α 7 καθώς και 34 «απαλλαγές» από την Φορολογία Πλοίων (σελ. 198-204 του τόμου β'). Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση του παρόντος συστήματος και των ΦΔΑ της Φορολογίας Πλοίων. Σημειώνει όμως ότι οι ΦΕΦΠ Α/Α 238 και 239 περιέχουν λανθασμένη διατύπωση, καθότι κανονικά αναφέρονται σε ΦΠΑ και όχι φόρο εισοδήματος. Προτείνει επίσης διατήρηση της απαλλαγής της ΦΕΦΠ Α/Α 12 για τα κατώτερα πληρώματα. Για τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού (ΦΕΦΠ Α/Α 153, 188 και 189) ανάλογη με αυτή για τους ιπτάμενους της πολιτικής αεροπορίας (ΦΕΦΠ Α/Α 153, 188 και 189, βλ. σελ. 14 του παρόντος κειμένου) - (άποψη μειοψηφίας).

#### Δ. Φορολογία Πλοίων

184. Βλέπετε «Ναυτιλία» (παράγραφος 183).

#### Ε. ΦΠΑ

185. Υπάρχουν 73 «απαλλαγές» από ΦΠΑ<sup>2</sup>. Οι 52 προέρχονται από εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση όλων - εκτός της απαλλαγής Α/Α 68 για τα Καζίνο.

#### ΣΤ. Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών (ΕΦΤΕ)<sup>3</sup>

186. Η ΟΚΕ προτείνει την αναπροσαρμογή του ΕΦΤΕ των συμβάσεων δανείων και πιστώσεων από 4% σε 2% για ένα χρόνο και μετά την κατάργηση του ΕΦΤΕ και την υποκατάσταση του ΕΦΤΕ προμηθειών με ΦΠΑ.

#### Ζ. Φόρος Κύκλου Εργασιών

187. Στον ΦΚΕ αναφέρονται 4 «απαλλαγές»<sup>4</sup>. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρησή τους, όμως προτείνει επίσης να μελετηθεί η δυνατότητα υποκατάστασης του ΦΚΕ με ΦΠΑ, με τελικό στόχο η επιβάρυνση του καταναλωτή να είναι αντίστοιχη με τη σημερινή.

#### Η. Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου

188. Στον ΦΣΚ αναφέρονται 14 «απαλλαγές»<sup>5</sup>.

189. Η Α/Α 1 αποτελεί συμβατική υποχρέωση του Δημοσίου και η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρησή της.

190. Η ΟΚΕ εισηγείται την διατήρηση των Α/Α 2, 3, 4 (για όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν κοινή ωφέλεια), 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 14.

#### Θ. Φόρος Υπεραξίας<sup>6</sup>

191. Ο φόρος αυτός έχει καταργηθεί με τον Ν. 2362/95 (09/11/1995), άρθρο 114, παράγραφος 1.

## I. Φόρος Κληρονομίας

192. Από Φόρο Κληρονομίας απαλλάσσονται 30 περιπτώσεις<sup>7</sup>.

193. Η ΟΚΕ προτείνει διατήρηση της Α/Α 11 μόνον για μη-επαγγελματικά αθλητικά σωματεία, διατήρηση με αναπροσαρμογή του ορίου της Α/Α 16.

194. Για την Α/Α 29 προτείνεται διατήρηση, αλλά κατάργηση της υπαγωγής σε αυτά των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα (εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 171 του παρόντος κειμένου).

Ολες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων του Νόμου, επειδή δεν έχουν σκοπό το κέρδος και επειδή δραστηριοποιούνται κυρίως σε τομείς ευρύτερου κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (άποψη μειοψηφίας).

195. Η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρηση των Α/Α 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 (καθότι ευνοεί τη δήλωση στην Ελλάδα), 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17 (ως έχει πλέον), 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, των 26, 27 και 28 ως έχουν πλέον και της Α/Α 30. Σημειώνει ότι η Α/Α 19 έχει λήξει.

## Κ. Φορολογία Δωρεών, Κερδών και Γονικής Παροχής<sup>8</sup>

196. Περιλαμβάνονται 24 «απαλλαγές» από τη ΦΔΚΓΠ. Η ΟΚΕ εισηγείται την κατάργηση της Α/Α 23 καθότι εκτιμά ότι το Δημόσιο, δήμοι, κοινότητες, κ.ά. δεν μπορεί να αγοράζουν και να έχουν κέρδη από λαχεία.

197. Διατήρηση της Α/Α 11 μόνον για τα μη-επαγγελματικά σωματεία.

198. Προτείνεται διατήρηση της Α/Α 21, αλλά κατάργηση της υπαγωγής σε αυτά των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα (εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 171 του παρόντος κειμένου).

Ολες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων του Νόμου, επειδή δεν έχουν σκοπό το κέρδος και επειδή δραστηριοποιούνται κυρίως σε τομείς ευρύτερου κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (άποψη μειοψηφίας).

199. Προτείνει τη διατήρηση των Α/Α 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16-17-18 (ως έχουν πλέον), 19, 20, 22 ως έχει πλέον και 24.

## Λ. Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων

200. Πρόκειται για 20 «απαλλαγές»<sup>9</sup>. Η ΟΚΕ εισηγείται την κατάργηση της απαλλαγής Α/Α 4, διότι εκτιμά ότι η ενθάρρυνση ανέγερσης μεγάλων οικοδομών για λύση στεγαστικού προβλήματος δεν είναι σήμερα επιθυμητή και της απαλλαγής Α/Α 17 καθότι μάλιστα ο ρόλος της δεν είναι αναπτυξιακός.

201. Για τις υπόλοιπες «απαλλαγές», δηλαδή 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 και 20, η ΟΚΕ προτείνει τη διατήρησή τους.

## Μ. Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης

202. Στον ΕΦΚ αναφέρονται 44 περιπτώσεις (Α/Α 1-44)<sup>10</sup>.

203. Η ΟΚΕ δεν εξέτασε τις ΦΔΑ Α/Α 1-26, εφόσον αποτελούν προσαρμογή στην Κοινοτική οδηγία.

204. Για τις Α/Α 37 και 39, που αφορούν αντίστοιχα τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και το Ίδρυμα Υποδοχής και Αποκατάστασης Παλιννοστούντων και τις Ιερές Μονές και Εκκλησίες της Ελλάδας, η ΟΚΕ σημειώνει ότι δεν είναι σαφές αν η διάταξη αυτή παρέχει σήμερα κάποια απαλλαγή. Πάντως προτείνεται κατάργηση της υπαγωγής στις ΦΔΑ αυτές των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα (εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 171 του παρόντος κειμένου)

και διατήρηση για τους λοιπούς δικαιούχους.

Ολες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων του Νόμου, επειδή δεν έχουν σκοπό το κέρδος και επειδή δραστηριοποιούνται κυρίως σε τομείς ευρύτερου κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (άποψη μειοψηφίας).

205. Κατάργηση της απαλλαγής Α/Α 40 για τα επιβατηγά αυτοκίνητα που προορίζονται για την Ολυμπιακή Αεροπορία ΑΕ (εκτός βέβαια από αυτά που κινούνται αποκλειστικά μέσα στο αεροδρόμιο).

206. Κατάργηση των απαλλαγών της Α/Α 43 για τα ΕΙΧ ναυτικών άνω των 1600 κ.ε., διατήρηση για μέχρι 1600 κ.ε. (αντί 2000 κ.ε.).

207. Για την απαλλαγή των βουλευτών και ευρωβουλευτών, Α/Α 27, εισηγείται τη διατήρησή της, αλλά με περιορισμό της χρήσης της απαλλαγής σε μία φορά ανά τετραετία αντί της σημερινής διετίας.

208. Για τους πολύτεκνους, Α/Α 34, εισηγείται τη διατήρηση της μερικής απαλλαγής, αλλά με ανώτατο όριο (2.500 κ.ε.).

209. Εισηγείται τη διατήρηση των απαλλαγών Α/Α 28, 29 (για την εξυπηρέτηση των αναγκών τους εντός της περιοχής του Αγίου Ορους), 30, 31, 32, 33 (λόγω ειδικών αναγκών), 35, 36, 38, 41, 42 και 44.

Ν. Τέλη Κυκλοφορίας

210. Η ΟΚΕ εξέτασε αναλυτικά τις 43 ΦΔΑ από τα τέλη κυκλοφορίας<sup>11</sup>.

Εισηγείται

211. Τη διατήρηση για το Δημόσιο και ΝΠΔΔ, ήτοι Α/Α 1, 2, 5, 7, 9, 10, 12, 40, 42 και 43.

212. Για την Α/Α 8, προτείνεται διατήρηση, αλλά κατάργηση της υπαγωγής στην απαλλαγή των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα (εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 171 του παρόντος κειμένου).

Ολες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν των ευεργετημάτων του Νόμου, επειδή δεν έχουν σκοπό το κέρδος και επειδή δραστηριοποιούνται κυρίως σε τομείς ευρύτερου κοινωνικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (άποψη μειοψηφίας).

213. Την κατάργηση των απαλλαγών Α/Α 3 (ΕΛΤΑ), 4 (Ολυμπιακή Αεροπορία), 6 (ΙΓΜΕ), 11 (Ελληνικά Ναυπηγεία ΑΕ), 36 (ΚΤΕΛ) και 41 (ΗΛΠΑΠ), ώστε να υπάρχει ίση αντιμετώπιση με άλλα ΝΠΙΔ που δεν έχουν απαλλαγή, περισσότερη διαφάνεια και σύγκλιση των όρων ανταγωνισμού.

214. Επίσης την κατάργηση της απαλλαγής Α/Α 15 (ημεδαποί ανταποκριτές ξένου τύπου).

215. Τη διατήρηση της απαλλαγής στις εξής περιπτώσεις, μόνον εφόσον προβλέπονται ρητά από διεθνείς ή διμερείς συμβάσεις ή συμφωνία αμοιβαιότητας: Α/Α 13, 14, 16, 17, 18 και 37.

216. Διατήρηση των απαλλαγών Α/Α 19 (Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός) και σε φυσικά πρόσωπα αναπήρους Α/Α 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 και 28 (με το ίδιο σκεπτικό που διατυπώθηκε και για τις «απαλλαγές» της ομάδας αυτής για τις «απαλλαγές» από φόρο εισοδήματος).

217. Διατήρηση των απαλλαγών για οχήματα έως 785 κ.ε. (Α/Α 29), Α/Α 30 (απόσυρση), Α/Α 31 (ηλεκτρικά αυτοκίνητα), Α/Α 32 (αφορά τους υπαλλήλους στην ελληνική πρεσβεία Σόφιας και προξενία στην Ανδριανούπολη και Σκόπια), Α/Α 33 (Κυπρίων αξιωματικών), Α/Α 34 (αυτοκίνητα σε κλειστούς ιδιωτικούς χώρους επιχειρήσεων), Α/Α 35 (υδροφόρα), Α.Α 38 (ρυμουλκούμενα) και Α/Α 39 (υπεραστική συγκοινωνία).

### Ξ. Τελωνειακές Ρυθμίσεις

218. Πρόκειται για ομάδα 14 ΦΔΑ12.

219. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση των Α/Α 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 1413 και, εφόσον υπάρχει αμοιβαιότητα, της Α/Α 11.

220. Προτείνει την κατάργηση των Α/Α 2 και 3 (που αφορούν περιπτώσεις προσωρινής απαλλαγής από τους φόρους της εισαγωγής ΕΙΧ και ειδών οικοσκευής από ορισμένες κατηγορίες αλλοδαπών), εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι διεθνών συμβάσεων ή αμοιβαιότητας.

### Ο. Εφάπαξ Εισφορές Αυτοκινήτων

221. Πρόκειται για ομάδα 5 ΦΔΑ14. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρηση και των 5 απαλλαγών, ήτοι Α/Α 1, 2, 3, 415 και 5.

### Π. Φόρος Τηλεοπτικών Διαφημίσεων

222. Πρόκειται για 1 ΦΔΑ16, των διαφημίσεων των δημοσίων (κρατικών) υπηρεσιών. Η ΟΚΕ εισηγείται τη διατήρησή της.

### Ρ. Εισφορές

223. Πρόκειται για 13 διατηρητέες απαλλαγές από εισφορές επί της δασμολογητέας αξίας<sup>17</sup>.

### Σ. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης στις Μπανάνες

224. Πρόκειται για 1 απαλλαγή<sup>18</sup>, για την οποία προτείνεται η διατήρηση.

### Τ. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης επί των Εισιτηρίων Κινηματογράφου

225. Πρόκειται για 1 ΦΔΑ που αφορά μείωση του φόρου κατά 50%<sup>19</sup>, για την οποία προτείνεται διατήρηση.

### Υ. Φόροι και Τέλη Χαρτοσήμου

227. Πρόκειται για 144 «απαλλαγές»<sup>20</sup> (Α/Α 1-144).

Το θέμα του παρόντος συστήματος φόρων και τελών χαρτοσήμου έχει πολλές ιδιαιτερότητες. Στο πλαίσιο της παρούσας γνωμοδότησης δεν ήτο δυνατό να γίνει αναλυτική εξέτασή του. Γι' αυτό η ΟΚΕ δεν προβαίνει σε εισηγήσεις σχετικά με τις παρούσες ΦΔΑ που αφορούν ΦΤΧ. Προτείνει όμως την εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης για τους ΦΤΧ.

### Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Καθηγητής Ι. ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ

1. Τόμος β' του Γενικού Προϋπολογισμού, σελ. 198-204
2. Ομοίως, σελ. 120-137
3. Στον ΕΦΤΕ αναφέρονται 5 «απαλλαγές», βλ. σελ. 145-146 του τόμου β'
4. Τόμος β' του Γενικού Προϋπολογισμού, σελ. 138
5. Ομοίως, σελ. 139-144
6. Ομοίως, σελ. 161-162
7. Ομοίως, σελ. 147-151
8. Ομοίως, σελ. 152-155
9. Ομοίως, σελ. 156-160
10. Ομοίως, σελ. 107-119
11. Ομοίως, σελ. 189-197
12. Ομοίως, σελ. 205-213
13. Αντίστοιχα με την Α/Α 35 του ΕΦΚ
14. Τόμος β', σελ. 209-210

15. Αποσκοπεί στη γρήγορη ρευστοποίηση των αυτοκινήτων από τον ΟΔΔΥ
16. Τόμος β', σελ. 210
17. Ομοίως, σελ. 210-213
18. Ομοίως, σελ. 213
19. Ομοίως, σελ. 213
20. Ομοίως, σελ. 163-168